

GRAFIKI FRIEDRICH A IWANA

ZE ZBIORÓW

WOJCIECHA WITCZAKA

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI

Instytucja Kultury Samorządu Województwa Dolnośląskiego

Karpacz styczeń - luty 2006

Tytuł pracy + wymiary ????

Urodzony w roku 1889 w Kamiennej Górze Friedrich Iwan należał do licznej grupy popularnych grafików działających w okresie międzywojennym na Dolnym Śląsku, którzy pozostawali pod wpływem takich mistrzów, jak profesorowie: C. E. Morgenstern czy Compton. Do grupy tej należeli ze względu na podobieństwo stosowanych technik i zainteresowań: Paul Aust, Helma Fischer, Erich Fuchs, Paul Seifert czy Otto Siegl. Prace tych autorów stojące na wysokim poziomie artystycznym powielane i dostępne były w wielu odbitkach w każdym dolnośląskim kurorcie w postaci obrazków lub pocztówek, będąc cenną pamiątką z pobytu. Jako młody chłopiec trafia Iwan do Królewskiej Szkoły Rzemiosł Artystycznych we Wrocławiu, poznając bliżej Karkonosze podczas letnich plenerów. Cztery lata przed wybuchem Pierwszej Wojny Światowej, w której czynnie uczestniczył, przenosi się na dalszą naukę do Berlińskiej Akademii Sztuki, gdzie ukierunkowuje swoje podstawowe zainteresowania na techniki miedziorytnicze w warsztacie Hansa Meyera. Powróciwszy szczęśliwie z zawieruchy wojennej pracuje nad udoskonaleniem własnych technik umożliwiających uzyskiwanie barwnych akwafort przy użyciu tylko jednej płyty. Choć być bliżej Karkonoszy przenosi się z żoną do Karpacza. Popularność jego prac odbijanych w dużych ilościach przynosi mu uznanie i wzrost zamożności, co umożliwia mu w roku 1924 nabycie domu i pracowni w Jeleniej Górze, której mieszkańcem pozostał do 1945 roku. Stojące na wysokim poziomie akwarele i prace olejne nobilitują go, dając miejsce w ekskluzywnym stowarzyszeniu artystów malarzy „Bractwie Św. Łukasza“ w Szklarskiej Porębie. Będąc typowym malarzem plenerowym i zapalonym narciarzem wędrował przez ośnieżone Sudety ze swoim „warsztatem“, uważając zimę za najpiękniejszą porę roku. Po wojnie osiedlił się w Wagen w Niemczech Zachodnich i tam kontynuował swą działalność artystyczną aż do śmierci w 1967 r.

Spis prac prezentowanych na wystawie

1. Śnieżka z Doliny Olbrzymiej. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 41x34,5 cm
2. LuTíny. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 30x39 cm
3. Droga zimą. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 23,5x32,5 cm
4. Widok Śnieżki i Czarnej Kopy z przełęczy Okraj. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 23x27,5 cm
5. Okolice StudniTni Hory. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. remarka – postać narciarza 23x25,5 cm
6. Modry Dyl zimą. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 23x29 cm
7. Chałupy. Przedwiośnie. sygn. p. d. r. Iwan. 13,2x22 cm
8. Widok wieży ratusza w Jeleniej Górze. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 41x35,7 cm
9. Śnieżka z Wilczej Poręby zimą. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 12,7x17,7 cm
10. Śnieżka z Wilczej Poręby latem. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 13,5x17,5 cm
11. Gospodarz z Peca. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 25,5x22,3 cm
12. Widok Janskich Lázní. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 29x21,2 cm
13. Kapliczka Panny Marii w Pecu. sygn. p. d. r. Iwan. 12,8x17,8 cm
14. Skocznia w Lubawce. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 27x24 cm
15. Rynek w Chełmsku Śląskim. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 19,3x25,5 cm
16. Kowarski Grzbiet od strony południowej. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 9,5x13,5 cm
17. Widok Śnieżki i Czarnej Kopy od przełęczy Okraj. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 7,4x11,5 cm
18. Śnieżne Kotły. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 12,5x15,5 cm
19. Śnieżne Kotły, Wielki Szyszak od stawów podgórzyskich. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 14x18,1 cm
20. Kamienny Most. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 17,3x11,8 cm
21. Potok w ziemie. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 17,9x12,7 cm
22. Góry Sowie w ziemie. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 9,2x13,3 cm
23. Rynek w Jeleniej Górze. bez sygnatury. 21,5x21,7 cm
24. Most na Nysie w Łądku. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. .22x21,7 cm
25. Wiosenny pejzaż. sygn. p. d. r. Friedrich Iwan. 11,5x16,5 cm

Tytuł pracy + wymiary ????

Prezentowane na wystawie grafiki Friedricha Iwana pochodzą ze zbiorów Wojciecha Witczaka. Jest on od urodzenia mieszkańcem Jeleniej Góry, a jego fascynacja Karkonoszami i architekturą Dolnego Śląska narodziła się już w okresie nauki w Liceum Ogólnokształcącym w Cieplicach Śląskich Zdroju w latach 60-tych XX wieku, gdzie prężnie działała Turystyczna Drużyna Harcerska. Następstwem tych zainteresowań było uzyskanie uprawnień Przewodnika Sudeckiego już w wieku 18 lat. Grafiki Friedricha Iwana zobaczył on po raz pierwszy u swojej rodziny, która przybyła na Dolny Śląsk po II wojnie światowej i otrzymała je w „spadku“ po poprzednich właścicielach zajmowanego mieszkania. A pracując już po ukończeniu studiów jako nauczyciel akademicki w Jeleniej Górze, zaczął stopniowo tworzyć kolekcję grafik tego wybitnego twórcy, odwiedzając salony DESY, antykwiariaty i targi staroci. Dzisiaj jest to jedna z cenniejszych kolekcji tego twórcy.

Na okładce: reprodukcja grafiki – Widok z wieży ratusza w Jeleniej Górze

Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu

Instytucja Kultury Samorządu Województwa Dolnośląskiego
www.muzeumsportu.neostrada.pl e-mail: muzeumsportu@dolnyślask.pl
53-540 Karpacz, ul. Kopernika 2, tel./fax (075) 76 19 652